

תלמודו בידו

דף יז עמוד ב

א האם מותר לכהן בזמן הזה לגדל את שער ראשו, ומדוע ?

ב כהן שעבד כשהוא שתוי יין או פרוע ראש, מה עונשו ?

ג אלו ימים בחודש ניסן אסורים בהספד ובתענית, ומדוע ?

ד האם הימים שלפני ואחרי שבת, יום טוב או ראש חודש מותרים בהספד ותענית ?

א רבי: מותר. כשם שכהן בזמן הזה מותר בשתיין יין, כך מותר לגדל שער ראשו. חכמים: מותר לגדל שער ראשו, אף שאסור בשתיית יין. והטעם:

1. שאם יבנה המקדש, יוכל להסתפר מיד ולעבוד עבודה. אבל השותה יותר מרביעית יין, אינו יכול להפיג יינו מיד. [ששינה או הילוך מיל מפיגים יין עד שתיית רביעית בלבד].
2. החמירו רק ביין כיון שמחלל עבודה, אבל פרוע ראש שעבד אינו מחלל.

ב שתוי יין: מיתה בידי שמים. שנאמר "יין ושכר אל תשת, ולא תמותו". פרוע ראש: מיתה בידי שמים, ונלמד מהלכה למשה מסיני. ויחזקאל הקיש פרועי ראש לשתויי יין, ללמד שאף פרוע ראש במיתה.

ג מא' עד ח': בימים אלו נצחו חכמים את הצדוקים והוכיחו שקרבן התמיד קרב דוקא משל הציבור, שנאמר "תשמרו להקריב" בלשון רבים. ולא משל יחיד כמו שסברו הצדוקים, שדרשו "תעשה" בלשון יחיד. מח' עד פסח: בימים אלו נצחו חכמים את הבייתוסים והוכיחו ש"ממחרת השבת" שנאמר בספירת העומר, היינו יום ט"ז בניסן. ולא כהבייתוסים שהוא יום ראשון, כך שגם שבועות יחול ביום ראשון.

ד מותרים. שימים אלו הם "מועד" מן התורה, ואינם צריכים חיזוק.